

Nr 356.

Av herrar **Gustafson** i Göteborg och **Nihlfors**, om beaktande av vissa synpunkter vid utformandet av samarbetsnämndens i lönefrågor verksamhet.

I bil. 2 till statsverkspropositionen har vederbörande statsråd till behandling upptagit frågan om formerna för samråd mellan staten och kommunerna i vissa lönefrågor samt anmält avsikten att inrätta en statens och kommunernas samarbetsnämnd i dylika spörsmål, i enlighet med vissa grunder som redan biträts av de kommunala riksorganisationerna, Landstingsförbundet, Stadsförbundet och Svenska landskommunernas förbund. Denna nämnd skulle, enligt vad föredragande statsrådet uttalar, i avbidan på närmare erfarenheter icke erhålla ställning av ett formligt remissorgan eller utgöra ett arbetsgivarorgan för förhandlingar med personalorganisationerna. Nämnden skulle emellertid kunna göra framställningar hos respektive huvudmän om ändringar i gällande lönebestämmelser om tjänstemännens anställnings- och tjänstgöringsförhållanden i övrigt, exempelvis i fråga om rätt att utöva privatpraktik och därmed jämförlig verksamhet.

Någon erinran torde icke kunna göras mot att de överläggningar som i lönefrågor redan ägt rum mellan den offentliga förvaltningens olika huvudmän givas den fastare organisation, som i statsverkspropositionen föreslagits. I vissa hänseenden är emellertid den i propositionen återgivna motiveringen för det nya organet ägnad att ingiva betänkligheter. En uniformering av de kommunala och statliga tjänstemännens anställnings- och löneförhållanden är nämligen ingalunda alltid motiverad eller önskvärd. Förutsättningarna för den kommunala tjänsten kunna nämligen med hänsyn särskilt till befordringsmöjligheterna vara tämligen skiljaktiga från de statliga och kunna motivera andra anställningsvillkor. Icke heller synes det riktigt, att kommunerna skola bindas av alltför ingående tjänstereglementen. All erfarenhet har visat att det är svårt och i regel förenat med betydande omgång att ändra sådana reglementen. Såväl praktiska skäl som hänsynen till den kommunala självstyrelsen kräva att de kommunala myndigheterna alljämt bibehållas vid friheten att »laga efter läglighet» vid utformande av lönebestämmelserna för den personal av vilken de kommunala myndigheterna äro beroende för att deras uppgifter skola kunna på bästa sätt utföras. Vid handläggningen av dylika frågor inom den offentliga förvaltningen få icke de ensidiga arbetsgivarsynpunkterna dominera på bekostnad av de

samhällsuppgifter, som äro förvaltningsapparaten anförtrödda. Allvarliga risker i sådant hänseende ha synts oss föreligga, därest den föreslagna samarbetsnämnden såsom i den kungl. propositionen förutsättes skulle verka såsom förslagsställande myndighet för ett förenhetligande av den kommunala lönesättningen och därvid även uppta sådana detaljer som exempelvis spörsmålen om tjänstemännens bisysslor.

Av vad ovan sagts framgår, att vi ej skulle anse det lämpligt att samarbetsnämnden förvandlades till ett formligt remissorgan eller arbetsgivarorgan för lönefrågors dryftande med personalorganisationerna. Vi förutsätta också att sedan någon tids erfarenhet vunnits av nämndens arbete riksdagen beredes möjlighet att ta del av denna och yttra sig, innan någon ändring i detta hänseende göres.

Med åberopande av vad sålunda anförts hemställa vi,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville som sin mening uttala att vid utformandet av samarbetsnämndens i lönefrågor verksamhet här ovan anförda synpunkter måtte vinna beaktande.

Stockholm den 26 januari 1950.

Sven Gustafson
i Göteborg.

Folke Nihlfors.
